

Asia: VN/36421/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi yleisestä asumistuesta ja eläkkeensaajan asumistuesta annettujen lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Vuokralaiset VKL ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi yleisestä asumistuesta ja eläkkeensaajan asumistuesta annettujen lain muuttamisesta.

Lausuttavaa yleisen asumistuen enimmäisasumismenojen kuntaryhmitäytymisen muuttamisesta (yleisestä asumistuesta annetun lain 10 §)

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Emme kannata esitettyä kuntaryhmittelyn tarkistamista. Esityksen perustelut eivät näkemyksemme mukaan ole riittävät uudistukselle.

Alhaisemmat hyväksytyt enimmäisasumismenot pakottavat tuensaajia etsimään halvempia asuntoja. Tämä voi johtaa segregaatioon, kun vähävaraiset joutuvat muuttamaan kaupunkien edullisemmille reuna-alueille.

Yksittäisten perheiden asumiskulujen välillä on isoja eroja, joten aina ei ole realistista tai reilua vertailla yksittäisten perheiden/henkilöiden asumiskuluja muiden ruokakuntien kuluihin.

Lausuttavaa yleisen asumistuen varallisuusharkinnasta? (yleisestä asumistuesta annetun lain 13 §)

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Vuokralaiset ry ei vastusta varallisuusrajojen säätämistä, kun tavoitteena on kohdentaa asumistuki pienituloisille ruokakunnille. Ehdotetut varallisuusrajat ovat kuitenkin hyvin matalat. Henkilöt, joiden varallisuus on juuri rajan yläpuolella, saattavat joutua vaikeaan tilanteeseen, koska he eivät saa täyttä tukea, vaikka heidän taloudellinen tilanteensa voi olla lähes yhtä tiukka kuin niiden, jotka saavat tukea.

Esityksen mukaan vaikutuksia on yleisessä asumistuessa, kun henkilön nettovarallisuus ylittää 10 000 euroa tai 20 000 euroa, jos ruokakunnassa on vähintään kaksi aikuista ja eläkkeensaajan asumistuen osalta omaisuuden määrä ylittää 15 000 euroa tai avio- tai avopuolisoiden omaisuus yhteensä ylittää 24 000 euroa. Pidämme esitettyjä varallisuus- ja omaisuusrajoja liian matalina. Näin matalat rajat estävät pientuloisia säästämästä ja kerryttämästä varallisuutta. Tämä voi vaikeuttaa esimerkiksi auton hankkimista, joka voi olla välttämättömyys paikkakunnilla, joilla paikallisliikennettä ei ole.

Varallisuusrajojen ongelmana näemme myös omaisuuden realisoimisen tuottamat haasteet. Kaikki varallisuus ei ole helposti käytettävissä ja realisoitavissa. Erilaisten kiinteistöjen, mökkien tai muuttotappiokunnassa olevien asuntojen myynti voi olla hyvin hidasta ja kestää jopa vuosia. Tämä voi johtaa kohtuuttomaan tilanteeseen pientuloisilla, jotka ei saisi asumistukea, eikä onnistu yrityksestä huolimatta realisoimaan varallisuuttaan. Kannatamme harkintavallan lisäämistä tuen myöntäjälle, jotta yksilölliset tilanteet tulisivat huomioiduiksi.

Omaisuus voidaan realisoida ja käyttää elämiseen vain kerran. Välillisesti varallisuusrajojen asettaminen ja pakottaminen varallisuuden realisointiin voi aiheuttaa pitkällä aikavälillä asumistuen saajien ajautumista toimeentulotuen piiriin.

Hallituksen esityksessä ei ole myöskään huomioitu asumisoikeusasuntojen tilannetta. Asumisoikeusmaksu on tyypillisesti 15 % asunnon hinnasta, joka tarkoittaa usein yli 15 000 euron maksua. Varallisuusrajat saattavat heikentää siten erityisesti asumisoikeusasujien saamaa asumistukea.

Varallisuuden arvioiminen ja valvonta lisää byrokratiaa ja hallinnollisia kustannuksia. Tämä voi hidastaa tukihakemusten käsittelyä ja vaatia lisää resursseja.

**Lausuttavaa eläkkeensaajan asumistuen tuloharkinnan kiristämisestä?
(eläkkeensaajan asumis-tuesta annetun lain 11 §)**

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

**Lausuttavaa eläkkeensaajan asumistuen omaisuuden vaikutuksen kiristämisestä?
(eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain 12 §)**

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Lausuttavaa esityksen taloudellisista ja kansalaisvaikutuksista?

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Esitetyt leikkaukset kohdistuvat voimakkaasti eläkeellä oleviin naisiin. Naisten osuus eläkeläisistä on suurempi ja saman aikaisesti eläkkeiden määrä miesten eläkkeitä pienempi.

Lausuttavaa muista vaikutuksista?

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Varallisuusraja voi kannustaa ihmisiä käyttämään säästönsä nopeasti, jotta he voisivat saada asumistukea. Tämä voi johtaa taloudellisesti epäviisaisiin päätöksiin ja vähentää henkilöiden kykyä selviytyä taloudellisista kriiseistä tulevaisuudessa.

Pyrkimys piilottaa varallisuutta tuen saamiseksi voi johtaa harmaan talouden kasvuun ja vaikeuttaa varallisuuden todellisen arvon arviointia. Lisäksi ihmiset, joilla on tilapäisiä taloudellisia vaikeuksia, mutta joiden varallisuus ylittää säädetyn rajan, voivat jäädä ilman tilapäisesti tarvittavaa tukea, mikä saattaa johtaa syvenevään taloudelliseen ahdinkoon.

Varallisuusrajan asettaminen saattaa vahvistaa eriarvoisuutta, erityisesti jos se kohdistuu epätasaisesti eri yhteiskuntaryhmiin.

Lausuttavaa voimaantulosta?

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Muuta lausuttavaa esityksestä?

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Viita Anne
Vuokralaiset VKL ry